

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
58/2021	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	01.06.2021
59/2021	Kommunestyret	PS	15.06.2021

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Kenneth Stokke	FE-151	20/703

VURDERING ANBUD PENSJONSLEVERANDØR

Vedlegg:

Vurdering anbud pensjon 2021 - Vaksdal kommune_v_endelig
Vedlegg til uttale frå hovudtillitsvalgt Endringer i regelverket for kommunal tjenestepensjon
Uttale pensjon frå hovudtillitsvalgt

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Kommunestyret vel å ikke konkurranseutsette pensjonstenestene til Vaksdal Kommune og blir dermed værende i KLP.

Vedtaksforslag frå Frp, lagt inn i møteportalen av Boris Groth

Vaksdal kommune konkurranseutsetter administrasjonen av pensjonstenestene, og kommunedirektøren får i oppdrag å førebu og forestå gjennomføring av konkurransen.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 58/2021

FPØ - Behandling:

Ordførar informerte om at ho med fleire hadde vorte oppringt av Storebrand.

Boris Groth, Frp la fram følgjande forslag til vedtak:

Vaksdal kommune konkurranseutsetter administrasjonen av pensjonstenestene, og kommunedirektøren får i oppdrag å førebu og forestå gjennomføring av konkurransen.

Formannskapet drøfta saka.

Økonomisjef Kenneth Stokke orienterte om saka.

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak vart sett opp mot Boris Groth, Frp sitt framlegg til vedtak. Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak fekk 6 stemmer (Ap,H,Sp,SV) og Boris Groth sitt framlegg til vedtak fekk 1 stemme (Frp) og falt.

FPØ - Tiltråding/Vedtak:

Formannskapet si innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vel å ikke konkurranseutsette pensjonstenestene til Vaksdal Kommune og blir dermed værende i KLP.

Kommunestyret - Sak 59/2021

KOM - Behandling:

Framlegg fra Boris Groth, FRP:

Vaksdal kommune konkurranseutsetter administrasjonen av pensjonstenestene, og kommunedirektøren får i oppdrag å førebu og forestå gjennomføring av konkurransen.

Røysting:

Innstillinga fra formannskapet vart sett opp mot framlegget fra Boris Groth - Framlegget fra Boris Groth fekk 3 røyster (FRP, KRF) og fall.

KOM - Tiltråding/Vedtak:

Kommunestyret vel å ikke konkurranseutsette pensjonstenestene til Vaksdal Kommune og blir dermed værende i KLP.

Saksopplysningar:

Samandrag/konklusjon (kort om saka)

Premie til pensjon består av sparing i tråd med hovedtariffavtalen samt kostnader knytt til administrasjon og drift. Tariffavtalen styrer innhaldet i pensjonsordninga, slik at uavhengig av leverandør, så er ytinga til dei tilsette den same.

Ved skifte av leverandør tek Vaksdal kommune med seg oppsparde midlar, samt delen av kommunen sin ufordelte bufferkapital til ny leverandør (kursreguleringsfond).

Dagens regelverk tillèt at delar av midlane som i dag vernar pensjonsmidlane, vil ved ei flytting, bli tilført premiefondet. Vaksdal kommune kan bruke av denne (tidlegare) bufferkapitalen til å betale premie.

Vaksdal vil hos ny leverandør få tilgang på bufferkapital som i dag tilhører kundane, i dette tilfellet, i Storebrand.

Formelt grunnlag

Hovedtariffavtalen i KS tariffområde med krav til premieutjevning

Lov om offentlige anskaffelser

Lov om forsikringsvirksomhet

Bakgrunn for saka/Vurdering og konsekvensar

Vaksdal kommune er i dag kunde på pensjonstenester, og deleigar i KLP. For å vurdere om det er fordelaktig å gå ut av dette fellesskapet og inn i eit privat eigmend selskap, er det fleire forhold som må vurderast. Vedlagde rapport frå Aon belyser mange av desse felta og dannar grunnlag for ei avgjerd om det er lønnsamt å gå på anbod med pensjonstenesta. Nokre av vurderingane er basert på antagelser, då endeleg utfall får ein berre ved å gå ut på anbod, mens andre forhold er meir sikre.

Eigarformen kan vere eit moment å vurdere når ein vurderer om ein skal ut på anbod. Storebrand har i dag 1 kommune (Askøy) og 1 fylkeskommune (Vestland). Dette kan i utgangspunktet vere sårbart og det er usikkert kor lenge Storebrand kan tilby tenesta når dei har så få kundar. Sist KLP hadde ein konkurrent som la ned tenesta, hadde konkurrenten betydeleg fleire kundar enn det Storebrand har i dag. Å være i KLP kan gje stordriftsfordelar i form av lågare administrasjon og forvaltingskostnader enn om vi hadde nyttet ein annan kommersiell leverandør. Det kan også tenkast at det vil kosta oss meir å betale for å oppretthalde eigenkapitalen i eit privat livselskap enn å eige vårt eige. Storebrand har avkastningskrav på eigenkapitalen sin til aksjonærane og det er noko som kundane må betale for.

Administrasjon og drift av ordninga er ein størrelse som selskapa i ein anbodsrunde må gje ein pris på. (Andre forhold som til dømes utjamning kan dei gje estimat på og endeleg avrekning kjem ved årsslutt, basert på uttak). Rekneskapen til Vaksdal Kommune for 2020 viser ein kostnad til KLP på om lag 1 million kroner for å administrere og drifte fellesordninga. Kostnadene til KLP har vore stabile på dette nivået dei seinaste åra. Vi har og sett på rekneskapstala til Askøy kommune (kunde i Storebrand). Rekneskapen til Askøy kommune viser at kostnadene knytt til forvalting og drift av pensjonsordninga i Storebrand har vore på 21,9 millionar, 23,8 millionar og 22,2 millionar i henholdsvis 2017, 2018 og 2019. Korrigert for kommunestorleik ville dette utgjort om lag 5 millionar årleg for Vaksdal kommune, altså 4 millionar årleg meir enn i dag. I ein ny anbodskonkurranse kan det sjølv sagt tenkast at Storebrand ville senka prisen til Vaksdal Kommune i forhold til det Askøy kommune betaler, men det er høgst usikkert og berre spekulasjonar.

AFP for tilsett mellom 62-64 opnar opp for valfri finansiering. Det er lite som tilseier at Vaksdal kommune har ein demografi som er fordelaktig av å ikkje vere tilknytt eit større fellesskap. Det er heller ikkje mogeleg å spå kva kommunar og offentlege bedrifter som inngår i fellesskapet til Storebrand før 1.12.2021. Vi vil derfor ikkje kunne vite i framkant av eit eventuelt leverandørbyte om premien i utjamningsfellesskapet i Storebrand vil vere gunstigare/ugunstigare enn det fellesskapet vi er tilknytt til i KLP i dag. I rapporten til Aon peikar dei på fordelane Vaksdal kommune har hatt av å vere i fellesskapet og kostnaden som må betalast dersom ein trer ut. Dersom ein legg åra 2018-2020 til grunn vil det gje ein eingongsutbetaling på om lag 3 mill som må betalast til KLP ved uttreden.

Vaksdal kommune har drege nytte av utjamningsordninga knytt til AFP i KLP. Ved høgare uttak enn gjennomsnittet også framover så vil dette medføre ei ekstra utgift i åra som kjem dersom vi ikkje er tilknytte eit utjamningsfellesskap. Sjå graf i vedlagde rapport frå Aon, s. 8.

Premie og tilskotssatsar i offentleg tenestepensjon er ikkje ein garantert storleik. Forsikringsleverandørane er pålagde å avrekne premie- og tilskotssatsar for det enkelte år per 31.12. Dersom det er teke inn for låg premie blir dette etterfakturert. Dersom det er teke inn for høg premie blir denne godskrive. Dette er eit viktig poeng ved premiesamanlikning.

Pensjonsleverandøren står berre ansvarleg for den prisen/vederlag for administrasjon og forvalting som er stilt. Prisen på administrasjon og rentegaranti er altså dei einaste elementet som blir garantert i framkant. Alle andre premie- og tilskotssatsar som pensjonsleverandøren oppgjer året i framkant, er selskapet si beste estimat på nødvendig sparing for å dekkje dei tariffavtalte ytингane/utbetalingane.

Rekneskapsføring av pensjonskostnader er svært komplisert. Isolert sett vil auka kostnader og rentegarantipremie som følgje av at kommunen ikkje eig pensjonsleverandøren føre til ein høgare årlege rekneskapsmessig pensjonskonstand. Dette medfører eit behov for auka løyving til pensjon. På den andre sida vil det å bruke frigjort bufferkapital til premieinnbetaling redusere pensjonskostnaden, men vel og merke ikkje i dei året midlane blir brukt. Desse effektane må sjåast i samanheng.

Samla verknad for Vaksdal kommune er at kostnadene knytte til pensjon aukar i 2022 etter eit eventuelt byte ved komande årsskifte. Når kommunen pådrar seg auka årlege kostnader i form av høgare administrasjonskostnader og rentegarantipremie så blir heilt eller delvis den periodiske effekten redusert av å bruke bufferkapital til premieinnbetaling opp. Rekneskapsmessig så blir pensjonsøkonomien påverka ved at amortiserte premieavvik blir redusert som følgje av at bufferkapital blir nytta til premieinnbetaling, tilnærma 2-3 millionar årleg i 7 år. Dersom kostandar til administrasjon og drift aukar frå 1 million til 3-4 million endar det nærmast opp som eit nullsumspill i 7 år (amortiseringsperioden) men ein meirkostnad etter dette.

Det er framleis knytt uvisse til regelverket omkring frigjort buffer. Etter dagens reglar vil ein ved ei flytting få tilgang til kursreguleringsfondet til dei noverande kundane i Storebrand. Dette er ein utilsikta konsekvens av flyttereglane og Finansdepartementet er i ein lovprosess for å endre dette regelverket. Det er uvisst om nye reglar vil kunne bli gjorde gjeldande for flytting allereie ved komande årsskifte.

Midlane som eventuelt blir frigjorde er urealisert buffer (kursreguleringsfond). Dette er ein buffer som gjer høve til å ta risiko i kapitalforvaltinga som igjen fører til ei høgare forventa avkastning. Dersom finansmarknaden får seg ein knekk (som ved pandemiens oppstart) før utgangen av dette året eller at KLP innan utgangen av året realiserer delar av dei urealiserte gevinstane som ligg i kursreguleringsfondet så vil nivået på eventuelle frigjorte midlar bli direkte påverka.

Både regelverket og nivået på eventuelle frigjorte midlar er altså usikkert og kan av den grunnen ikkje leggjast til grunn som einaste grunn i vurderinga vår. Tilgang på kursreservar i Storebrand vil også vere gjenstand for utviklinga i finansmarknaden. På grunn av uvissa rundt storleiken vil det kanskje også kunne vere vanskeleg å vektlegge slike forhold i ein eventuell tilbodsprosess.

Frigjort eigenkapital (eigenkapitalinnskotet) ved flytting frå KLP blir tilført kommunen. Dette er midlar som Aon tilrar at kommunen ikkje bruker til andre formål, fordi det vil vere behov for desse midlane ved ein eventuell gjeninntreden i KLP. Dersom vi følgjer desse råda tilseier kommunen sitt finansreglement at frigjort eigenkapital må plasserast utan høg risiko, slik at alternativ avkastning vil forventast å vere på eit likt eller lågare nivå enn det eigenkapitalen plassert i KLP vil forvente å gje.

Årleg premie består av sparing og administrasjonskostnader. Gitt lik sparepremie (ref. hovudtariffavtalen) og høgare kostandar til administrasjon så vil total premie kunne auke ved eit skifte frå KLP til Storebrand.